

Ontwikking van statiegeld

Breda, september 2016

Samenvatting

Tot 1 januari 2015 was in Nederland statiegeld op kunststof frisdrank- en waterflessen groter dan 0,5 liter verplicht gesteld bij de Verpakkingsverordening Dranken 2003 van het Productschap Dranken. Supermarkten, verpakkende bedrijven en importeurs waren verplicht € 0,25 in rekening te brengen. Overtreding van deze regels was een economisch delict. Naleving was daarmee publiekrechtelijk gewaarborgd.

Doordat het Productschap in het Ministerie van EZ is opgegaan per 1 januari 2015, is deze regelgeving vervallen. Gelet op het feit dat het Verpakkingenbesluit reeds (nog niet in werking getreden) statiegeldregels bevatte en er geen besluit tot vrijgave van statiegeld was genomen, lag het voor de hand om de statiegeldregeling te continueren middels het Verpakkingenbesluit of een daaraan gerelateerde Ministeriële Regeling. In plaats daarvan is de vorige Staatssecretaris van I&M, Mansveld, evenwel met de Stichting Afvalfonds Verpakkingen overeengekomen dat deze stichting verantwoordelijk zou worden voor de continuering van de statiegeldregeling. Statiegeld op kunststof frisdrank- en waterflessen is vervolgens per 1 januari 2015 door het Afvalfonds geregeld via het systeem van afvalbeheersbijdragen.

Daar waar het Afvalfonds echter geen zeggenschap heeft over supermarkten, noch over verpakkers/importeurs die minder dan 50.000 kg verpakkingen toepassen, is door diverse partijen op voorhand gewaarschuwd dat deze regeling niet waterdicht zou zijn. Ook is gewezen op het feit dat de verplichting niet publiekrechtelijk afdwingbaar is jegens hen die de regeling 'op de koop toe' nemen. In beide gevallen zou de bijl aan de wortel van het statiegeldsysteem worden gezet.

Inmiddels is uit het onderhavige steekproefsgewijze onderzoek gebleken dat de **ontduiking/ontwijking waarvoor is gewaarschuwd, op behoorlijke schaal plaats vindt** middels de import van buitenlandse frisdranken (praktijk I). Bij het onderzoek zijn we evenwel ook gestuit op een andere praktijk: het ontwijken door oneigenlijke benaming van frisdranken (praktijk II). Voorts hebben we geconstateerd dat het Afvalfonds de oude statiegeldregeling in strijd met de afspraken niet één-op-één heeft gecontinueerd: zonder toelichting heeft het fonds de statiegelddrempel verhoogd (praktijk III).

De ontwijking vloeit voort uit:

- a. de vrijstelling van importeurs en producenten < 50.000 kg en oncontroleerbaarheid daarvan;
- b. het door het Afvalfonds Verpakkingen niet willen en/of niet kunnen optreden tegen misbruik/fraude door importeurs/producenten en foutief etiketterende winkels;
- c. de oprekking van de statiegelddrempel door het Afvalfonds;
- d. een bevoegdheidsgebrek/handhavingdeficit bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT);
- e. het vervallen van de publiekrechtelijk geldende statiegeldregels per 1 januari 2015 door het opheffing van het Productschap Dranken;
- f. het huidige systeem van een algemeen verbindendverklaring, waarbij de landelijke overheid geen feitelijke, effectieve zeggenschap heeft, maar afhankelijk is van de jaarlijkse rapportage door het particuliere instituut Afvalfonds.

Praktijk I: parallele import van frisdranken

Steekproeven in het najaar van 2015 en voorjaar van 2016 laten zien: bij eigenlijk alle Poolse, Aziatische en Turkse winkels/supermarkten worden 1,5 liter-flessen met water en frisdrank verkocht, zonder statiegeld. Sterker, zij verkopen geen flessen mét statiegeld en hebben ook geen retouremballagesysteem. Uit de etiketten zou moeten worden afgeleid dat het gaat om parallele import. Het gaat om bekende en onbekendere merken. Of de dranken ook daadwerkelijk in dat betreffende land zijn geproduceerd en/of vanuit dat land zijn geïmporteerd, is lastig na te gaan. Betreffende bijvoorbeeld een geval van "Turkse" SPA Blauw is het moeilijk voorstelbaar dat het water vanuit België eerst naar Turkije is getransporteerd en van daaruit weer zou zijn overgebracht naar Nederland.

Praktijk II : gezoete waters ten onrechte aangemerkt als vruchtendrank

Vruchtensappen en –dranken zijn altijd al uitgezonderd van statiegeld. In de Europese Vruchtensappenrichtlijn staat beschreven welk minimumgehalte vruchten in een drank aanwezig moet zijn om tenminste als vruchtendrank te worden aangemerkt. Thans blijkt dat diverse merken frisdrank zichzelf presenteren als vrijgestelde vruchtendrank, terwijl zij dit in wezen niet zijn. Hun vruchtengehalte is zo laag, dat zij in werkelijkheid een statiegeldplichtig water of frisdrank zijn. Het gaat o.a. om een substantieel aandeel van de dranken van landelijke ketens zoals Albert Heijn en Jumbo.

Praktijk III: statiegelddrempel verhoogd van >50 cl naar >0,75 liter-flessen

Het Afvalfonds heeft zonder toelichting of motivering de minimumgrens verhoogd van 0,5 liter naar 0,75 liter. Daarmee vindt er –in strijd met de afspraken- geen voortzetting plaats van de regeling die tot 1 januari 2015 heeft gegolden. Eén van de grote frisdrankproducenten die hier gebruik van maakt, is United Softdrinks. Haar frisdranken (Raak! en London) zijn verpakt in 0,75 liter-flessen.

Inleiding

Door de opheffing van het Productschap Dranken zijn met ingang van 1 januari 2015 de Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003 en het daarbij behorende Uitvoeringsbesluit vervallen. In die regelgeving was de statiegeldverplichting neergelegd voor frisdranken en waters in kunststof flessen, groter dan 0,5 liter. Uitgezonderd waren de 'vruchtendranken' zoals bedoeld in de Europese Vruchtensappenrichtlijn 2001/112/EG. Naleving van de statiegeldverplichting was ook publiekrechtelijk gewaarborgd: het niet toepassen van statiegeld was tot 1 januari 2015 een economisch delict.

Staatssecretaris Mansveld heeft de opheffing van het Productschap Dranken niet aangegrepen om statiegeld op PET-flessen voortaan te regelen in een AMvB of Ministeriële Regeling, maar de kwestie overgelaten aan Stichting Afvalfonds Verpakkingen, die de afvalbeheersbijdragen in het kader van de producentenverwoordelijkheid heft bij bedrijven die 50.000 kg of meer aan verpakkingen toepassen of importeren.

Het Afvalfonds heeft zich verbonden om de statiegeldregeling onverkort te blijven toepassen. Dit zou moeten gebeuren middels een speciale heffing voor verpakkers/importeurs die ten onrechte de statiegeldregels niet zouden toepassen (€ 7,50 / kg; ongeveer € 0,19 - € 0,25 per fles).

In het AO Grondstoffen en Afval zijn bedenkingen geuit tegen deze aanpak, omdat deze niet waterdicht zou zijn. Daarbij is erop gewezen dat:

- kleinere bedrijven/importeurs (onder 50.000 kg, d.w.z. ongeveer 1,2 miljoen PET-flessen) en supermarkten niet onder het Afvalfonds vallen. Hun statiegeldverplichtingen zouden dus per 1 januari 2015 helemaal vervallen.
- het Afvalfonds jegens grotere bedrijven/importeurs, die de regeling *'op de koop toe zouden willen nemen'*, naast de heffing, feitelijk geen mogelijkheden heeft om de toepassing van de statiegeldregeling te realiseren.
- de gelden van de heffing deels 'vestzak-broekzak' zijn, daar waar deze terecht komen bij het Afvalfonds, zijnde de vertegenwoordigers van diezelfde bedrijven/importeurs.
- het negeren van de statiegeldafspraken vanaf 1 januari 2015 geen economisch delict meer is.

Naar het oordeel van de Staatssecretaris was de regeling echter wel degelijk afdoende geborgd en zou voor misbruik niet te hoeven worden gevreesd.

Inmiddels blijkt bij steekproeven in het land dat het voorspelde misbruik wel degelijk plaatsvindt. De situatie in Turkse, Poolse en Chinese winkels/supermarkten is in dat opzicht evident. Het gaat daarbij niet alleen om kleine winkeltjes, maar bijvoorbeeld ook om een landelijke keten als Amazing Oriental (20 vestigingen) die qua assortiment en oppervlakte op een zelfde lijn staat als 'reguliere' supermarkten. Maar ook bij 'reguliere' supermarkten blijken PET-flessen te worden

verkocht waarop geen statiegeld wordt toegepast, terwijl dit volgens de oorspronkelijke statiegeldverordening en het beleid van het Afvalfonds wel zou moeten gebeuren.

In de onderhavige notitie wordt de overgang van de "oude" regelgeving geplaatst naar het nieuwe beleid van het Afvalfonds beschreven. Vervolgens worden de gevallen beschreven waarin statiegeld wordt ontweken.

Verpakkingsverordening

Tot 1 januari 2015 was PET-statiegeld op waters en frisdranken op de volgende regels gebaseerd.

Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003 (geldig t/m 31/12/2014)

Artikel 1

1. (...)

2. In het bij of krachtens deze Verordening bepaalde wordt voorts verstaan onder:

- c. *frisdrank* : de drank als bedoeld onder sectie 2202 van de Gecombineerde Nomenclatuur EEG-Verordening nr. 2658/87 (van 23 juli 1987 (Pb L256), hierna te noemende Nomenclatuurverordening) **met uitzondering van vruchtendranken als bedoeld in Richtlijn 2001/112/EG** van 20 december 2001 (Pb 2002, L10) en alcoholvrijbier;
- j. *water*: de drank als bedoeld onder sectie 2201 van de Nomenclatuurverordening.

Uitvoeringsbesluit Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003

Artikel 2

1. Het in artikel 2 van de Verordening bedoelde statiegeld voor frisdranken en waters bedraagt:

- I. Voor kratten (...)
- II. Voor eenmalige flessen van kunststof met een inhoudsmaat van **meer dan 0,5 liter** en voor hervulbare flessen van glas en/of kunststof met een inhoudsmaat van meer dan 0,5 liter: **€ 0,25 per fles;**
- III. Voor hervulbare flessen van glas en/of kunststof met een inhoudsmaat van 0,5 liter of minder: € 0,10 per fles;

Verordening (EEG) Nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistiek nomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief

2201 Water, natuurlijk of kunstmatig mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd ; ijs en sneeuw

2202 Water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, dan wel gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken, andere dan de vruchten- en groentesappen bedoeld bij post 2009:

2009 Ongegist vruchtensappen (druivenmost daaronder begrepen) en ongegist groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, ook indien met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen

Samengevat: statiegeld gold voor water (2201) en gezoet of gearomatiseerd water, niet zijnde vruchtensappen én niet zijnde vruchtendranken (2202).

Wat vruchtensappen en vruchtendranken zijn, is Europees geregeld in de Sappenrichtlijn van 2001.

RICHTLIJN 2001/112/EG VAN DE RAAD van 20 december 2001

inzake voor menselijke voeding bestemde vruchtensappen en bepaalde soortgelijke producten

BIJLAGE I

BENAMINGEN EN DEFINITIES VAN PRODUCTEN EN KENMERKEN

I. DEFINITIES

1. a) Vruchtensap

Het vergistbare maar niet gegiste product dat wordt verkregen uit gezonde en rijpe, verse of door koeling houdbaar gemaakte vruchten van één of meer soorten en dat de kleur, het aroma en de smaak heeft die kenmerkend zijn voor sap van de vruchten waaruit het is gewonnen. (...)

b) Vruchtensap uit concentraat

(...)

2. Geconcentreerd vruchtensap

(...)

3. Gedehydreerd vruchtensap/vruchtensappoeder

(...)

4. Vruchtennectar

*a) Het vergistbare maar niet gegiste product dat wordt verkregen door toevoeging van **water en suikers en/of honing** aan de in de punten 1, 2 en 3 omschreven producten, aan vruchtenmoes of aan een mengsel van deze producten en dat bovendien **in overeenstemming is met het bepaalde in bijlage IV**. (...)*

*b) In afwijking van het bepaalde onder a) mogen de in de delen II en III van bijlage IV genoemde vruchten, evenals abrikozen, afzonderlijk of onderling gemengd, worden gebruikt voor de bereiding van vruchtennectar waaraan **geen suikers, honing en/of zoetstoffen** worden toegevoegd.*

BIJLAGE III

BIJZONDERE BENAMINGEN VOOR BEPAALDE PRODUCTEN DIE IN BIJLAGE I VOORKOMEN

a) „vruchtendrank“, voor vruchtennectars;

In Bijlage IV is vervolgens bepaald welk percentage vruchten minimaal in vruchtensappen aanwezig moeten zijn om als vruchtensap te kunnen gelden. Voor appels, peren, citrusvruchten (m.u.v. citroen/limoen), ananas, vlierbessen en kweeperen geldt een minimum van 50%. Voor bosbessen, abrikozen, rozenbottels, frambozen, abrikozen, braambessen, aardbeien en niet-zure kersen geldt een minimum van 40%. Voor zure kersen geldt een minimum van 35%. Voor kruisbessen, kwetsen, pruimen, sleepruimen, lijsterbessen, rode bosbessen geldt een minimum van 30%. Voor de overige zure, veel-pulp-veroorzakende of zeer aromatische vruchten geldt een minimum van 25%.

BIJLAGE IV

BIJZONDERE BEPALINGEN BETREFFENDE VRUCHTENNECTARS

Nectar van	Minimumgehalte aan sap en/of vruchtenmoes (uitgedrukt in procent van het volume van het eindproduct)
I. Vruchten met zuur sap dat in onbewerkte toestand niet voor menselijke consumptie geschikt is	
Passievruchten	25
Gele terongs (Solanum quitoense)	25
Zwarte bessen	25
Witte bessen	25
Rode bessen	25
Kruisbessen	30
Duindoornbessen	25
Sleepruimen	30
Pruimen	30
Kwetsen	30
Lijsterbessen	30
Rozenbottels	40
Zure kersen (morellen)	35
Andere kersen	40
Bosbessen	40
Vlierbessen	50
Frambozen	40
Abrikozen	40
Aardbeien	40
Braambessen	40
Rode bosbessen	30
Kweeperen	50
Ciroenen en limoenen (lemmetjes)	25
Andere vruchten van deze categorie	25
II. Zuurarme vruchten of vruchten die veel pulp opleveren of zeer aromatische vruchten, met sap dat in onbewerkte toestand niet voor menselijke consumptie geschikt is	
Mango's	25
Bananen	25
Guaaves	25
Papaja's	25
Litchi's	25
Azarolmispels	25
Zuurzakken	25
Boeah nona's	25
Cherimoya's	25
Graanaatappelen	25
Acajounoten of cashewnoten	25
Rode mombinpruimen	25
Imbu-mombinpruimen	25
Andere vruchten van deze categorie	25

Nectar van	Minimumgehalte aan sap en/of vruchtenmoes (uitgedrukt in procent van het volume van het eindproduct)
III. Vruchten met sap dat in onbewerkte toestand voor menselijke consumptie geschikt is	
Appelen	50
Peren	50
Perziken	50
Citrusvruchten, met uitzondering van citroenen en limoenen (lemmetjes)	50
Ananassen	50
Andere vruchten van deze categorie	50

Samenvattend: tot 1 januari 2015 was statiegeld van € 0,25 op grond van de

Verpakkingsverordening 2003 verplicht voor kunststof flessen groter dan 0,5 liter met

a. waters; en

b. gezoete of gearomatiseerde waters waaraan een lager percentage van vruchten dan de in de Sappenrichtlijn is voorgeschreven, is toegevoegd. Bijvoorbeeld: water plus 49% appelen of vlierbessen geldt niet als vruchtendrank en is dus statiegeldplichtig. Hetzelfde geldt voor waters waaraan minder dan 25% citroen of limoen is toegevoegd.

c. ongezoete vruchtennectars bestaande uit een mix van vruchten uit de categorieën II en III.

Van statiegeldverordening naar "beleid Afvalfonds"

De vorige Staatssecretaris, Mansveld, heeft in de Tweede Kamer beschreven dat de uit de Verpakkingsverordening voortvloeiende verplichtingen zouden worden overgenomen door het Afvalfonds.

Brief Mansveld 13 oktober 2014 (pag. 1):

*"Stichting Afvalfonds Verpakkingen (StAV) voert sinds 2013 als verantwoordelijk collectief de verplichtingen inzake inzameling en recycling van de producenten en importeurs voor verpakkingen uit, zoals opgenomen in de Raamovereenkomst inclusief de afspraken over statiegeld. Het feit dat het Productschap Dranken straks niet meer bestaat, betekent niet dat de afspraak uit 2007 over statiegeld verdwijnt. Met de Raamovereenkomst heeft de **StAV de afspraak van het Productschap Dranken over statiegeld uit 2007 overgenomen** en daar zijn in de Raamovereenkomst nieuwe afspraken over gemaakt. Hieruit blijkt dat StAV verantwoordelijk is voor het in stand houden van een statiegeldsysteem totdat besloten wordt het vrij te geven."*

Het Afvalfonds heeft dit vervolgens als volgt verwoord:

Beleid Afvalfonds Verpakkingen (pag. 16):

*“De verplichting tot het deelnemen aan het Statiegeldsysteem was tot 1 januari 2015 opgenomen in de Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003 (te lezen in samenhang met het Uitvoeringsbesluit Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003 zoals dat luidde op 31 december 2014). **Het verpakkend bedrijfsleven wenst tegen de achtergrond van de Raamovereenkomst het Statiegeldsysteem ook na 2014 voort te zetten voor grote kunststofflessen voor frisdranken en waters** totdat het Statiegeldsysteem onder de Raamovereenkomst voor deze flessen kan worden vrijgegeven. Dit strookt ook met de wens van de Staatssecretaris. Voor glazen flessen kent de Raamovereenkomst geen regeling. Voor glazen flessen kan het Statiegeldsysteem op vrijwillige basis voortgezet worden.*

*Door het vervallen van de Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003 was het Afvalfonds Verpakkingen genoodzaakt de inhoud van de subparagraaf over het Statiegeldtarief aan te passen. **Voor Producenten en Importeurs waarvan de flessen blijven deelnemen aan het Statiegeldsysteem verandert er door deze aanpassing niets.***

4.1.3 Statiegeldtarief

*Voor flessen waarvoor de verkopers, Producenten en Importeurs deelnemen aan het Statiegeldsysteem is het Statiegeldtarief van toepassing. Het Statiegeldtarief bedraagt in 2013, 2014 en 2015 € 0,0212 per kilogram ongeacht de materiaalsoort. **Het Statiegeldtarief geldt conform het Uitvoeringsbesluit Verpakkingsverordening Productschap Dranken 2003 eveneens voor een beugeldop van een bierfles die valt binnen het Statiegeldsysteem, maar niet voor kroonkurken, etiketten en schroefdoppen.** Voor de onderdelen van een onder het Statiegeldsysteem vallende fles waarvoor het Statiegeldtarief niet geldt (zoals de genoemde kroonkurken, etiketten en schroefdoppen) is de Producent en/of Importeur het tarief per materiaalsoort als bedoeld in subparagraaf 4.1.1 verschuldigd.*

4.1.4 Tarief kunststofflessen groter dan 0,75 liter die niet deelnemen aan het Statiegeldsysteem

*Indien een kunststoffles die **groter is dan 0,75 liter** en die is bedoeld voor het verpakken van frisdranken en waters, ongeacht of de kunststoffles voor eenmalig gebruik is bestemd of dat deze hervulbaar is, niet in aanmerking komt voor het Statiegeldtarief, bedraagt het tarief in 2015 voor deze kunststoffles € 7,50 per kilogram.”*

Bij lezing van deze teksten valt het volgende op. Ten eerste blijkt dat het Afvalfonds geen specifieke regelgeving met heldere artikelen heeft geformuleerd, maar heeft gemeend te kunnen verwijzen naar de eerdere vervallen Verpakkingenverordening. Ten tweede valt op dat de minimuminhoud van kunststof flessen opeens zonder toelichting is verhoogd van 0,5 liter naar 0,75 liter.

Ontwikking van statiegeld in de praktijk

Praktijk I: parallele import van frisdranken

Bij steekproeven bij een behoorlijk aantal Poolse, Chinese en Turkse winkels in het najaar van 2015 en het voorjaar van 2016 blijkt dat alle bezochte winkels waters en frisdranken verkopen in kunststof flessen groter dan 0,5 liter, waarop geen statiegeld wordt toegepast. Sterker, in dergelijke supermarkten wordt in bijna alle gevallen op geen enkel product statiegeld toegepast – en er is ook geen faciliteit om statiegeldflessen terug te brengen.

Het gaat daarbij om flessen variërend van 1,0 liter, 1,2 liter, 1,5 liter en 2,0 liter van o.a. Poolse, Chinese en Turkse merken, maar ook om flessen van 'de bekende merken', zoals SPA, Coca Cola, Sprite, Nestea, Orangina enz. Een lijst van de aangetroffen flessen is in de verschillende **appendices** bijgevoegd. Ter illustratie volgen hier enkele foto's.

Amazing Oriental

Halinka

Internationale winkel Het Dorp

Hieronder volgt een illustratie van de flessen in andere Poolse winkels.

Bij Turkse winkels waren in het najaar van 2015 o.a. de volgende flessen aan te treffen.

Umut Supermarkt Vollenhove

Turkse supermarkt Geldrop

Praktijk II : gezoete waters ten onrechte aangemerkt als vruchtendrank

Frisdrank met vruchtensap

Een aparte categorie binnen de frisdranken zijn de vruchtenfrisdranken. Deze bevatten een bepaalde hoeveelheid vruchtensap. Voor de hoeveelheid vruchtensap in de drank is geen wettelijk minimum vastgesteld, de hoeveelheid moet wel op het etiket vermeld staan. Indien er in een alcoholvrije drank meer dan 25-50 procent vruchtensap zit, is het een vruchtendrank, ook wel nectar genoemd. Het percentage van 25-50 procent hangt af van het soort vrucht. Zie ook de informatie over [vruchtensappen en nectaren](#).

fws

Nederlandse vereniging Frisdranken, Waters, Sappen

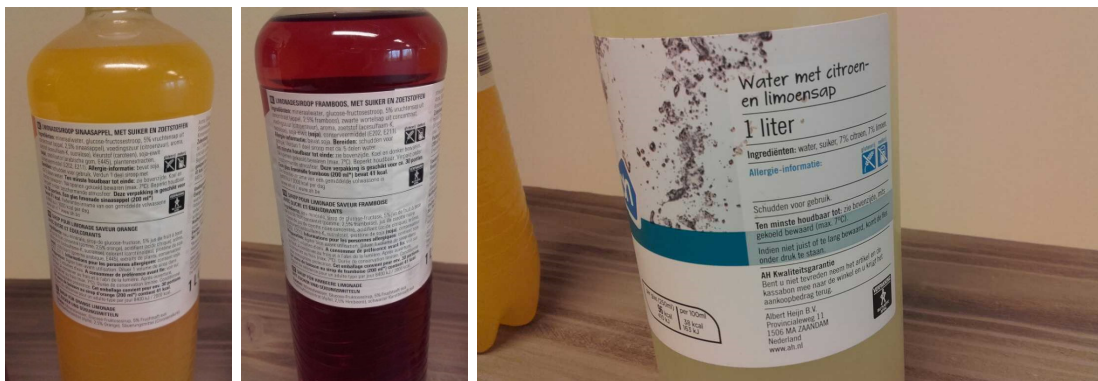
Bij bezoeken aan diverse supermarkten in het najaar van 2015 en het voorjaar van 2016, zoals Jumbo en Albert Heijn, blijkt op verschillende frisdranken geen statiegeld te worden toegepast. Voor zover kan worden nagegaan, houdt dit verband met ten onrechte toepassen van de term 'vruchtendrank'.

Zo blijkt dat Jumbo Supermarkten onder het merk Ocean Spray in het najaar van 2015 drie soorten frisdrank verkocht zonder dat er statiegeld op wordt toegepast. Het ging dan bijvoorbeeld om met suiker of zoetstoffen gezoete waters worden verkocht met bijvoorbeeld 22% vruchten (10% cranberry, 10% zwarte bes, 2% appel), zonder dat op de anderhalveliterfles statiegeld wordt toegepast. Hetzelfde geldt voor Punica, bestaande uit gezoet water waaraan een gehalte van 30% vruchten is toegevoegd (20% appel, 8% sinaasappel, 1% ananas, 0,5% passievrucht, 0,5% peer).

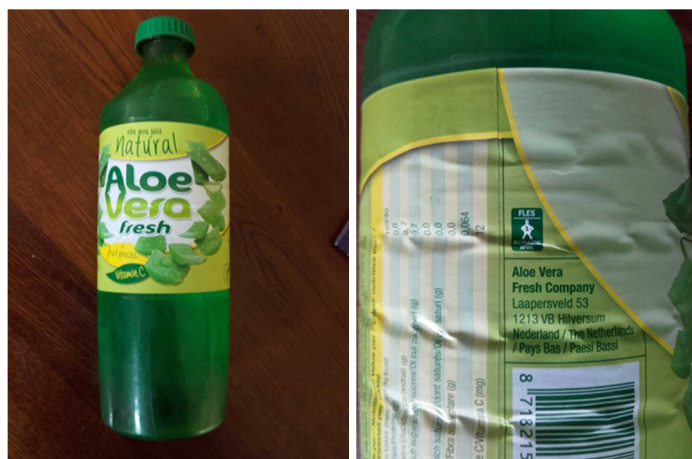
Bij Albert Heijn worden kunststof literflessen “Water en Fruit” van het Albert Heijn-huiskmerk verkocht, bestaande uit water, suiker, 7% citroen en 7% limoen. Ook verkoopt zij literflessen “Syrup Orange” en “Syrup Raspberry” met 5% vruchten erin (in een verhouding 1/5 water aan te lengen). Op deze flessen wordt ten onrechte geen statiegeld toegepast.

Maar ook bij winkelketens als Action en Dirk van den Broek blijken frisdranken te worden verkocht onder het mom van vruchtendrank'. Dit betreft zoete en gearomatiseerde waters waarin een niet nader omschreven Aloë Vera-gel zou zijn toegevoegd. Ook op deze flessen wordt ten onrechte geen statiegeld toegepast.

Action

Dirk van den Broek

Inmiddels is deze kwestie in de Tweede Kamer aan de orde geweest doordat Minister Schippers heeft geantwoord op vragen van Kamerlid Dekker (PvdA), die vanuit Warenwet-optiek vragen heeft gesteld over het feit dat steeds vaker dranken worden aangetroffen die in strijd met de Europese benaming vruchtensap of vruchtendrank worden genoemd. De Minister heeft hierop op 30 maart 2015 duidelijk geantwoord dat voldaan moet worden aan de Europese benaming en normen (**Appendix I**).

Praktijk III: flessen van 0,75 cl

Naast de vorenstaande evidente gevallen van het ontwijken van statiegeld is er ook nog een subtielere variant. Die betreft bijvoorbeeld United Softdrinks, maker van Raak! en London-frisdranken. Deze frisdranken worden verkocht in 0,75 liter-flessen. Tot 1 januari 2015 zou daarop de statiegeldregeling van toepassing zijn, maar vanaf 1 januari 2015 vallen deze buiten de regeling van het Afvalfonds, die zelfstandig – zonder toelichting of motivering- de minimuminhoud heeft verhoogd van 'groter dan 0,5 liter' naar 'groter dan 0,75 liter'.

Bij Albert Heijn zijn tevens aangetroffen Cool Bear 100% Natural (700 ml: 9% framboos) en Slimpie Framboos en Sinaasappel (580 ml: 2% vruchtensap). Ook deze flessen zijn door de beleidswijziging van het Afvalfonds statiegeldloos.

Analyse: hoe kon het zo ver komen?

Rol Afvalfonds en overheid

Daar waar op grote schaal op (schijnbaar) geïmporteerde frisdranken en waters geen statiegeld wordt toegepast, in voorkomend geval frisdranken ten onrechte als vruchtendrank worden bestempeld en het Afvalfonds de statiegeld drempel uit eigen beweging heeft verhoogd, **rijst de vraag naar de rol van het Afvalfonds en de overheid/ILT.**

Denkbaar is dat de parallelle import plaatsvindt door importeurs die minder dan 50.000 kg importeren (1,2 miljoen flessen). Zij kunnen zich beroepen op het feit dat zij op grond van het Verpakkingenbesluit zijn vrijgesteld van hun verslagleggingsplicht en buiten de "Algemeen Verbindendverklaring van de Overeenkomst inzake de afvalbeheersbijdrage voor verpakkingen" ex artikel 15.36 Wet Milieubeheer vallen (nr. 26296 van 28 december 2012).

Anderzijds worden flessen van bijvoorbeeld Cola Türka, Yedigün, Bum! en Hellena echter wel zó vaak aangetroffen, dat **welhaast ondenkbaar is dat men onder de 1,2 miljoen flessen blijft.** Bovendien lijkt het onwaarschijnlijk dat er sprake is van talloze kleine importeurs die alleen maar flessen importeren. In het huidige economische verkeer ligt het voor de hand dat sprake is van een aantal grotere importeurs, die bovendien niet alleen frisdranken en waters importeren, maar ook tal van andere dranken en voedingsmiddelen. Verwacht mag worden dat bijvoorbeeld de grotere Aziatische supermarktketen Amazing Oriëntal (20 vestigingen) voor de samenstelling van haar assortiment gebruik maakt van enkele grotere importeurs, die hoe dan ook boven de 50.000 kg aan verpakkingen komen.

Of dit inderdaad zo is, is echter allerm minst duidelijk. **Importeurs doen hier geen mededelingen over.** Het zelfde geldt voor **het Afvalfonds dat hierover geen verslag doet.** Aldus is ook niet duidelijk of het Afvalfonds in concreto heeft onderzocht of deze producenten/importeurs toch onder haar reikwijdte zouden vallen.

Aan de zijde van het Afvalfonds betreft het overigens niet zozeer een kennisleemte, ertoe leidend dat bepaalde informatie nu eenmaal niet voorhanden is. Nog zorgwekkender is het feit dat het **Afvalfonds** hierbij **bewust niet-transparant handelt.**

Ook het uit motieven verhogen van de statiegeldrempel van >0,50 liter naar >0,75 liter is **zonder enige motivering** gepaard gegaan.

Hoewel het Afvalfonds van de Minister bij Algemeen Verbindendverklaring het exclusieve recht heeft verkregen om namens producenten en importeurs landelijk verslag te doen van de nakoming van hun verplichtingen, blijkt het Afvalfonds in de praktijk het inzicht van derden betreffende deze verantwoording te willen verhinderen. Zo heeft het Afvalfonds recent bezwaar gemaakt tegen het Wob-verzoek van ons kantoor, dat mede zag op deze kwestie. Het Afvalfonds verzette zich daarbij niet alleen tegen de publicatie van de financiële verantwoording van de inning en toepassing van afvalbeheersbijdragen, maar aanvankelijk zelfs al tegen de kale bekendmaking van zijn 'ledenlijst'. (Hun bezwaren werden overigens niet door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) gehonoreerd).

Ten aanzien van de overheid kan worden volstaan met de constatering dat **ILT de laatste jaren, voor zover bekend, geen onderzoek heeft gepubliceerd waarin specifiek wordt ingegaan op de naleving van de verpakkingsverplichtingen door onderdrempelige bedrijven.** In zoverre lijkt er sprake van een kennisgebrek bij het relevante overheidsorgaan. Met de recente wijziging van het Verpakkingenbesluit, gericht op het alleen verantwoorden door bovendrempelige bedrijven, lijkt bovendien sprake van een handhavings-deficit. Het feit dat de ILT (zoals gebleken is uit de Wob-procedure) voor haar zicht op de markt ook nog eens veelal afhankelijk is van de informatievoorziening door het Afvalfonds, brengt mee dat in de huidige situatie feitelijk niet snel een verandering mag worden verwacht.

Samenvattend kan gesteld worden dat:

- a. het Afvalfonds het, in het beste geval, **niet in zijn macht heeft** om op te treden tegen producenten/importeurs die (suggereren) onder de 50.000 kg (te) blijven;
- b. er sprake is van **zodanig grote aantallen flessen en producten**, dat het Afvalfonds hiertegen zou behoren op te treden;
- c. het Afvalfonds hier **geen verslag** van doet en zelfs een **beleid hanteert gericht op het bewust niet bewerkstelligen van transparantie**
- d. **de ILT** voor haar informatie **afhankelijk is van het Afvalfonds** en geconfronteerd wordt met een **handhavingsdeficit**;

e. de overheid geen grip heeft op de uitvoering van de geprivatiseerde

statiegeldregeling: zonder motivering en in strijd met de afspraken is deze door het Afvalfonds gewijzigd.

Rol van het Verpakkingenbesluit en de Algemeen Verbindendverklaring

Het Verpakkingenbesluit geldt voor *alle* producenten en importeurs. Zo dienen bijvoorbeeld alle verpakkingen te voldoen aan de zogenaamde '*essentiële eisen*' van de Europese Verpakkingenrichtlijn. Alleen wat betreft de verslagleggingsplicht is een onderscheid gemaakt tussen 'onderdrempelige' en 'bovendrempelige' bedrijven. Onderdrempelige bedrijven (die minder dan 50.000 kg verpakkingen produceren of importeren) zijn niet verplicht daarover verslag te doen. Bij de Algemeen Verbindendverklaring zijn deze bedrijven ook vrijgesteld van het betalen van een afvalbeheersbijdrage.

Mede gelet op het feit dat de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) in de afgelopen jaren geen onderzoek heeft verricht naar de naleving van de verplichtingen door onderdrempelige bedrijven, moet geconcludeerd worden **dat onderdrempelige bedrijven de facto vrij spel hebben:** wat betreft de eisen van het Verpakkingenbesluit en wat betreft de statiegeldverplichting.

Dit effect wordt bovendien nog eens versterkt doordat ook de diverse verplichtingen van de Raamovereenkomst Verpakkingen zijn toegespitst op grotere spelers. Een voorbeeld is het gratis-draagtassen-verbod dat tot 1 januari 2016 aanvankelijk alleen behoefde te worden nageleefd door de 'reguliere', bekendere supermarktketens.

Het gevolg hiervan was dat als iemand tot 1 januari jl. een internationale supermarkt, avondwinkel of buurtwinkel binnenstapte voor frisdrank, er geen statiegeld bleek te worden toegepast en de flessen mee naar huis gingen in een gratis draagtas. Het is pas sinds **de wettelijke regel** van 1 januari jl. dat dit laatste (de gratis plastic tas) niet meer gebeurt. Wat betreft statiegeld ontbreekt een dergelijke regel.

Wanneer er hier sprake zou zijn van een uiterst marginale vorm van detailhandel, dan was het denkbaar om een praktische uitzondering te maken, bijvoorbeeld vanwege kostenaspecten of zeer beperkte milieu-effecten.

Wanneer men echter in beschouwing neemt dat:

- a. (de in beeld zijnde) onderdrempelige bedrijven volgens de gegevens van het Afvalfonds in 2013 en 2014 in totaal 223 kton, respectievelijk 178 kton aan verpakkingen op de markt brachten; en
- b. het aantal Poolse, Turkse en Aziatische supermarktwinkels in Nederland inmiddels is toegenomen tot ongeveer 1.000,

dan rest geen andere conclusie dan dat **de huidige regelgeving niet aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen** en thans grote, onwenselijke leemten vertoont.

Conclusie

Statiegeld wordt **op diverse manieren ontweken**. Dit is:

- a. ofwel rechtstreeks in strijd met de Europese regelgeving, zoals de ontwijking via een verkeerde etikettering, ofwel in strijd met de afspraken, daar waar het Afvalfonds zelfstandig heeft besloten tot verhoging van de drempel van statiegeld (groter dan 0,5 liter werd: groter dan 0,75 liter);
- b. ofwel een gevolg van de gekozen systematiek, waarbij middels een Algemeen verbindendverklaring (AVV) is vertrouwd op de interne regulering door het particuliere Afvalfonds, terwijl deze over een deel van de markt (importeurs/verpakkers <50.000 kg) geen zeggenschap heeft én overigens niet-transparant handelt.

Het meest opvallend is echter om te moeten constateren dat **er niet is voorzien in een systeem van handhaving**. Noch de ILT noch het Afvalfonds beschikt over bevoegdheden om hier tegen op te treden. Om deze reden moet worden geconcludeerd dat e.e.a. het rechtstreeks verband houdt met de **keuze om af te zien van wettelijke regulering**. In die zin ligt aldaar **het meest wezenlijke gebrek**.

Breda, september 2016

R. Hörchner | [Advocaat](#)

Appendix I

1754

Vragen van het lid Dijkers (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de etikettering van vruchtendranken (ingezonden 23 februari 2015).

Antwoord van Minister Schippers (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 30 maart 2015) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 1588

Vraag 5:

Wat is de betekenis van de genoemde vruchtsappenrichtlijn ten aanzien van dranken die een lager gehalte aan sap bevatten dan in de bijlage IV van die richtlijn is vastgelegd? Vallen deze dranken dan nog op enigerlei wijze onder deze richtlijn? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, betekent dat dat in de naamgeving van deze dranken zoals op de voorzijde van het product staat een andere vrucht mag worden genoemd dan een vrucht die feitelijk meer in die drank aanwezig is?

Antwoord:

Bijlage IV van de Vruchtensappenrichtlijn gaat alleen over de levensmiddelen met de benaming "vruchtnectar" of "vruchtendrank". **Dranken met een lager gehalte aan sap mogen de benamingen "vruchtnectar" en "vruchtendrank" niet dragen en vallen niet onder de Vruchtensappenrichtlijn.** Deze producten vallen uiteraard wel onder de Etiketteringverordening en gebruikte aanduidingen mogen niet misleidend zijn.

Vraag 7:

Wanneer is er volgens de Europese en Nederlandse wet- en regelgeving sprake van een vruchtendrank en wanneer van een frisdrank zoals bedoeld in artikel 7a van het Warenwetbesluit Gereserveerde aanduidingen? Kan een product in juridische zin gelijktijdig zowel een vruchtendrank als een frisdrank zijn?

Antwoord:

Vruchtnectars mogen op grond van Bijlage III van de Vruchtensappenrichtlijn ook vruchtendrank genoemd worden. **Hiervoor gelden dus de vereisten voor wat betreft het minimumsappengehalte uit bijlage IV van de Vruchtensappenrichtlijn.** Overige dranken, niet zijnde vruchtensappen, vallen – wanneer de term "frisdrank" wordt gebruikt – onder de gereserveerde aanduiding/warenwettelijke benaming "frisdrank" zoals vastgelegd in artikel 7a van het Warenwetbesluit Gereserveerde aanduidingen.

Vraag 8:

Wat is het verschil tussen de eisen die gesteld worden aan de etikettering van vruchtendranken enerzijds en aan frisdranken waaraan vruchtensappen zijn toegevoegd (art. 7a Warenwetbesluit

Gereserveerde aanduidingen) anderzijds?

Antwoord:

Vruchtendrank (vruchtennectar) is een wettelijk benaming voor het product zoals beschreven in bijlage I, deel I, onder 5, van de Vruchtensappenrichtlijn. Vruchtendrank moet voldoen aan de eisen van de richtlijn, zoals het minimumsapgehalte. Naast de in het antwoord bij vraag 3 vermelde eisen geldt voor vruchtendrank dat de aanduiding van het minimumgehalte aan vruchtensap, vruchtenmoes of een mengsel van deze ingrediënten, door middel van de vermelding 'vruchtengehalte: ten minste ... %', in hetzelfde gezichtsveld als de productbenaming wordt aangebracht op het etiket.

Vraag 11:

Deelt u de mening dat, net als in het Verenigd Koninkrijk, de naam van de meest voorkomende vrucht op de voorkant van het pak vermeld moet worden?

Antwoord 11:

Binnen de huidige wetgeving is niet verplicht **gesteld dat de naam van de meest voorkomende vrucht op de voorkant van het pak wordt vermeld. Ik vind dit echter wel een logisch idee**, dat m.i. in lijn is met het algemene principe dat de consument niet misleid mag worden. Ik ben het met u eens dat de consument hierdoor betere informatie zou krijgen. Daarom zal ik bij mijn Europese collega's nagaan hoe zij met dit soort situaties omgaan en of zij hiervoor specifieke wet- en regelgeving kennen. Op grond van deze informatie zal ik bezien of ik hierover nadere regels kan opstellen.

Appendix II Aangetroffen flessen zonder statiegeld (najaar 2015)

Drank:	Merk:	Winkel:
Aloe vera-sap	Aloi	Action
Water met citroen- en limoensap	Albert Heijn	Albert Heijn
Limonadesiroop sinaasappel	Albert Heijn	Albert Heijn
Limonadesiroop framboos	Albert Heijn	Albert Heijn
Bruisende frisdrank op basis van vruchtensap	Orangina	Amazing Oriental
Black grape flavour drink	Ka Sparkling	Amazing Oriental
Karibbean kola flavour drink	Ka Sparkling	Amazing Oriental
Cream soda	Schweppes	Amazing Oriental
Aloe vera-sap	Aloe Vera Fresh	Dirk
Limonadegazeuse frambozen (0,75 l)	Raak!	Jumbo
Limonadegazeuse citroen (0,75 l)	Raak!	Jumbo
Limonadegazeuse campagne pils (0,75 l)	Raak!	Jumbo
Lemon dry (0,75 l)	London	Jumbo
Multivruuchtendrank	Punica	Jumbo
Cranberrysap (classic)	Ocean Spray	Jumbo
Cranberrysap (blackcurrant)	Ocean Spray	Jumbo
Cranberrysap (blueberry)	Ocean Spray	Jumbo
Cola	Coca-Cola	Sklep Halinka
Cola (cherry)	Coca-Cola	Sklep Halinka
Tonic	Hellena	Sklep Halinka
Cassis	Hellena	Sklep Halinka
Sinas	Hellena	Sklep Halinka
Frisdrank kers	Hellena	Sklep Halinka
Limonade geel	Hellena	Sklep Halinka
Limonade groen	Hellena	Sklep Halinka
Limonade rood	Hellena	Sklep Halinka
Frisdrank appel-munt	Tymbark	Sklep Halinka
Frisdrank appel-perzik	Tymbark	Sklep Halinka
Frisdrank appel-rabarber	Tymbark	Sklep Halinka
Frisdrank appel-kers	Tymbark	Sklep Halinka
Water	Cisowianka	Sklep Halinka
Water	Naleczowianka	Sklep Halinka
Brooddrank (razowy kwas chlebowy)	Van Pur	Sklep Halinka
Water	Erikli	Versmarkt Veltum
Water	Ustronianka	Venray
Ijsthee citroen	Nestea	Poolse supermarkt
Energiedrank	Tiger	Poolse supermarkt
Ijsthee perzik	Lipton	Poolse supermarkt
Water	Kubus	Poolse supermarkt
Citrusvruchtendrank	Zbyszko	Poolse supermarkt

Sinas	Yedigün	Turkse supermarkt
Frisdrank grapefruit	Yedigün	Turkse supermarkt
Limonade citroen	Uludag	Turkse supermarkt
Sinas	Uludag	Turkse supermarkt
Soda	Uludag	Turkse supermarkt
Limonade kers	Faja Lobi	Turkse supermarkt
Bruisend water	Spa	Turkse supermarkt
Cola	Pepsi	Turkse supermarkt
Cola	Cola Turka	Turkse supermarkt
Cola	Bum!	Turkse supermarkt
Sinas	Bum!	Turkse supermarkt
Frisdrank citroen	Bum!	Turkse supermarkt
Frisdrank rood	Bum!	Turkse supermarkt
Ijsthee	Lipton	Turkse supermarkt
Cola	Coca-Cola	Turkse supermarkt
Cola light	Coca-Cola	Turkse supermarkt
Water	Cristaline	Turkse supermarkt
Vruchtendrank	Kubus	Turkse supermarkt
Sinas	Fanta	Turkse supermarkt
Frisdrank citroen	Sprite	Turkse supermarkt
Water	Muszynianka	Poolse supermarkt
Water	Zywiec Zdroj	Poolse supermarkt
Frisdrank	Vimto	Poolse supermarkt
Frisdrank citroen	Schweppes	Poolse supermarkt
Frisdrank	Hawai Tropical	Poolse supermarkt
Sinas	Mirinda	Poolse supermarkt
Limonade citroen	Doganay	Poolse supermarkt
Sinas	Camlica	Poolse supermarkt
Frisdrank citroen	Camlica	Poolse supermarkt
Frisdrank limoen	Camlica	Poolse supermarkt
Salgam suyu	Kilikya	Poolse supermarkt
Ginger beer soda	Old Jamaica	Poolse supermarkt

Appendix III

Turkse winkel n.n.

Minimarkt Overschie

Poole supermarket Belweder Zaltbommel

Poole supermarket Maja Eindhoven

V.O.F. Meja
KvK-3769378
Aalsterweg 34
6512 C Eindhoven
NRP: BTW nr 25.77.800.26 B02

PARAGON

Data vystavenia: 2015-10-14 15:58:19
Numer paragonu: 107692
Numer kasy: 1
Kasjer: KASJER 3

Reklamovka	6%
1 x 0.10	0.10
Hellena oranžová zústa 1.5l	6%
1 x 1.19	1.19
Zbavako 3 ovocny 1.75l	6%
1 x 1.29	1.29
Tiger energy drink 900ml	6%
1 x 1.48	1.48
Neshea lemon 1.5l	6%
1 x 1.79	1.79
Sprite 2.25l	6%
1 x 1.99	1.99
Lipton ice tea brookomna 1.5l	5%
1 x 1.79	1.79
Uštrbrianka z jodem 1.5l	6%
1 x 0.79	0.79
SP. DP. 6%	10.63
	0.60
	0.60
DO ZAPLATY:	18.93
Karta platioca	10.63

Turkse supermarket Ozturk Eindhoven

OZTURK MARKET
ST. PETRUS CANTISLUAAN 62
5643 HG
EINDHOVEN
Tel: 040-2120889
Fax: 040-2129068
INFO@OZTURKMARKET.NL
WWW.OZTURKMARKET.NL

Bonnummer: 230
Datum / tijd: 13-10-15 16:41:54

Amt.	Omschrijving		Bedrag
1	Cola turka 1,5lt	1,09	1,09
1	Doganay limonata	1,49	1,49
1	Navei tropical 1,5lt	1,00	1,00
1	Stafiegeld-Floes	0,25	0,25
1	Uludag Aardbei 1lt	1,59	1,59
1	Yedigun	1,59	1,59
Totaal		€ 8,00	
Te betalen		€ 8,00	
Totaal excl. BTW			7,38
BTW 0%	0,25	0,00	0,25
BTW 6%	5,81	0,35	6,16
BTW 21%	1,31	0,28	1,59
Pin		€ 8,00	
Wisselgeld		€ 0,00	

Turkse supermarkt Tarimer Oss

Turkse supermarkt Turkuaz Ulft

TURKUAZ
 WWW.TURKUAZMARKET.NL
 KERKSTRAAT 28 A
 7071 WZ ULFT
 TELEFOON 0315-640303

REG 22-10-2015 14:43

FOOD	T1	€1.29
FOOD	T1	€1.29
FOOD	T1	€1.29
FOOD	T1	€1.29
TL		€5.16
TAX 1		€0.29
TOTAL		€5.16
ROUNDING AMT		-0.01
CASH		€5.20
CHANGE		€0.05

Versmarkt Veltum Venray

Versmarkt Veltum
 Like us on Facebook

WWW.VERSMARKTVELTUM.NL
 VELDSE KLEEFEN 50 3401 DH VENRAY
 0478-515401 INFO@VERSMARKTVELTUM.NL

OPENINGSTIJDEN:
 MAANDAG T/M VRIJDAG 08:30-18:00 UUR
 ZATERDAG 09:30-17:00 UUR

ALLES AANBEVEELINGEN ONTVANGEN PERSOONLIJK
 MELD U DAN AAN VIA WWW.VERSMARKTVELTUM.NL

RECEPTIE 22-10-2015 16:46
 Kassa 1 - Man 91 - 172

Beschrijving	Amt.	Eenheden	Prijs
1 COLA TURKA 1,5 L	1	1,40	1,40
1 ERIKI WATER 1,5 L	1	0,75	0,75
1 PORTAKAL ORANGE 1,5 L	1	1,50	1,50
1 COLA TURKA 1,5 L	1	1,50	1,50
1 ERIKI WATER 1,5 L	1	0,25	0,25
1 COLA TURKA 1,5 L	1	1,40	1,40
TOTAL P/T M			7,30 €

BEDRAG 7,30 €

100% ONOPZIEKBAAR
 100% ONOPZIEKBAAR
 100% ONOPZIEKBAAR

Appendix IV Aangetroffen flessen

zonder statiegeld

(voorjaar 2016)**Drank:**

Gr7203 2000 Ka
Pineapple UK
Gr7209 1000 Poland
Spring
Gr7213 1250
Hellena Oranzada
Gr7216 1500 Cola
turka
Gr7217 1500 Fanta Shokata Bosnie
Herzegovina
Gr7218 1500 Ulker
Camilica Greece
Gr7219 2000 Fria kola champagne
Curacao
Gr7220 1500 Sprite
Polen
Gr7221 1500 Fanta
Polen
Gr7223 2000 Pepsi
Polen
Gr7224 Coca Cola
Polen
Gr7225 2000 Mirinda
Pepsiarabia
Gr7226 1500 CCE Hawai en
Poms
Gr7227 1000 Biona Kreuk Rusland
Fangoo Zoetermeer
Gr7228 1000 Burcu Juice
Turkije
Gr7229 1500 Don Simon
Espania
Gr7230 1500 Dia IceTea
Portugal
Gr7231 1500 Mirinda
Pepsiarabia
Gr7232 2000 Vimto
UK
Gr7233 1250 Schweppes
HongKong
Gr7234 1500
Christaline France
Gr7236 1500 Kiseljak
Bosnie Herzegovina

Merk:

Ka drinks
Poland Spring
Colian en
Hellena
Ulker
Coca
cola
Ulker
Kola
Champagne
Coca
cola
Coca
cola
Pepsi cola
Coca
cola
Pepsi Arabia
Coca
cola
Kreuk
Frisdrank
Salgam Suyu
Don simon
Dia
Pepsi Arabia
Vimto
Schweppes
Cristaline
Kiseljak

Winkel, o.a.:

Tanger Supermarkten, Rotterdam
Amazing Oriental Groningen BV
Amazing Oriental Groningen BV
Ozbaktat Supermarkt, Apeldoorn en
Bahar Supermarkt, Eindhoven
Smaczek Supermarkt, Haarlem
Bahar Supermarkt, Eindhoven
Ozbaktat Supermarkt, Apeldoorn
Smaczek Supermarkt, Haarlem
Smaczek Supermarkt, Haarlem
Smaczek Supermarkt, Haarlem
Smaczek Supermarkt, Haarlem
Tanger Supermarkten, Rotterdam
Tanger Supermarkten, Rotterdam
Amazing Oriental Groningen BV
Tanger Supermarkten, Rotterdam
Tanger Supermarkten, Rotterdam
Tanger Supermarkten, Rotterdam
Bahar Supermarkt, Eindhoven
Smaczek Supermarkt, Haarlem
Tanger Supermarkten, Rotterdam
Amazing Oriental Groningen BV

Appendix V (voorjaar 2016)

Gr7203 2000 Ka Pineapple UK

Gr7209 1000 Poland Spring

Amazing Oriental Groningen BV
 Korreweg 51, 9714 AB Groningen
 Tel: 050-5776538 Fax: 050-5777593
 BTW. Nr.: NL B183.76.605.601
 K.V.K. 32280802

Datum: 12.04.2016 Tijd: 13:53
 U bent geholpen door: Angela
 Bonnummer: GR1-16024143
 Kassanummer: 1
 Aantal artikelen: 12

Aant	Omschrijving	Prijs	Totaal
1	ALOE VERA PINEAPPLE FLAV. 1.5LTR (3624)		2,69
1	ALOE VERA DRINK STRAWBERRY TASTE 1.5LT (36965)		2,69
1	ALOE VERA DRINK PINEAPPLE TASTE 1.5LT (36967)		2,69
1	Ananassap Met Neta de Coco 1ltr (48157) (van 2,39 voor 1,59)		1,59
1	HANDO FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24829)		2,29
1	Kokosdrink Met Neta de Coco 1ltr (48158)		2,39
1	TROPICAL FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24831)		2,29
1	CREAM SODA 1.25LTR (21760)		2,59
1	Druivensap Met Neta de Coco 1ltr (48159) (van 2,39 voor 1,59)		1,59
1	Heloensap Met Neta de Coco 1ltr (55402)		1,89
1	Oranjesap Drink Zero 1.4ltr (55674)		2,39
1	Oranjesap Drink Original 1.4ltr (55673)		2,39
Totaal:			27,48

Gr7213 1250 Hellena Oranzada

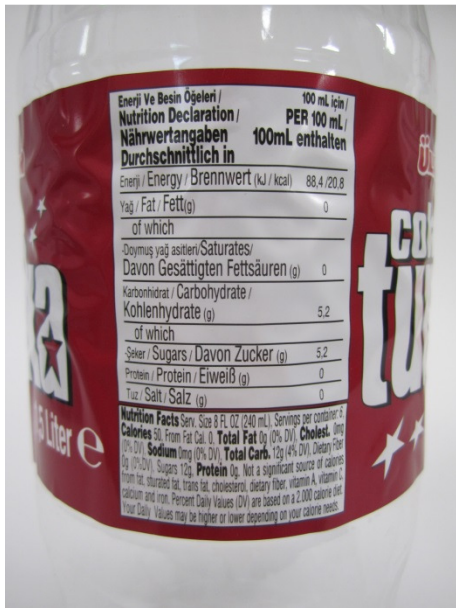

Amazing Oriental Groninger BV
 Korreweg 51, 9714 AB Groningen
 Tel: 050-5776538 Fax: 050-5777593
 BTW. Nr.: NL 0183.76.605.B01
 K.V.K. 32280802

Datum: 12.04.2016 Tijd: 13:53
 U bent geholpen door: Angela
 Bonnummer: 001-16024149
 Kassanummer: 1
 Aantal artikelen: 12

Aant	Omschrijving	Prijs	Totaal
1	ALOE VERA POMEGRANATE FLAV. 1.5LTR (36214)		2,69
1	ALOE VERA DRINK STRAWBERRY TASTE 1.5LT (36965)		2,69
1	ALOE VERA DRINK PINE-APPLE TASTE 1.5LT (36967)		2,69
1	Ananassap Met Neta de Coca 1ltr (48167) (van 2,39 voor 1,59)		1,59
1	MANGO FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24829)		2,29
1	Kokosdrank Met Neta de Coca 1ltr (48168)		2,39
1	TROPICAL FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24831)		2,29
1	CREAM SODA 1.25LTR (21760)		2,59
1	Druivensap Met Neta de Coca 1ltr (48169) (van 2,39 voor 1,59)		1,59
1	Heloensap Met Neta de Coca 1ltr (55402)		1,89
1	Orangina Drink Zero 1.4ltr (55674)		2,39
1	Orangina Drink Original 1.4ltr (55673)		2,39
Totaal:			27,48

Gr7216 1500 Cola turka

Ozbaktat Supermarkt
 Tallingweg 45
 7331 GK Apeldoorn
 tel: 055-3559492

KASSABON Nr 1604111240 Kassa 2
 11/04/2016 14:22 Erol

	EUR
COLA TURKA 1.5L	0,99
ULKER CAMLICA 1,5L	0,99
HAWAII TROPICAL 1.5LTR	1,75
COCA COLA 1,5L	0,99
CAMLICA PORTAKAL 1,5L	0,99
FRIIA KOLA CHAMPAGNE	1,99
FANTA ORANGE 1,5L	0,99
SPRITE 1.5L	0,99

TOTAAL Incl: 9,70 EUR
 BTW Bedrag 0,57 EUR

PIN Kaart 9,70 EUR
 Teruggave: 0,00 EUR

Bedankt en totziens!

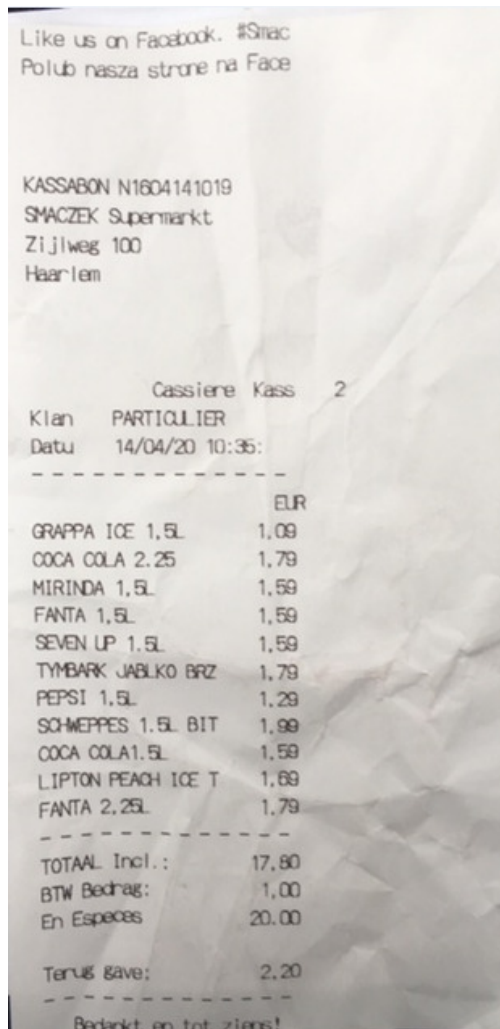
Banksys / PIN Kaart: CLIENT TICKET

Terminal: TOBVOD
 Merchant: 9930104
 Period: 6102 Transaction: 02004737
 MAESTRO

MAESTRO
 XXXXXXXXXXXXXXX4005
 sequence Nr: 3
 ING
 11

BAHAR SUPERMARKT
WOENSELSE MARKT 41
5612 CS EINDHOVEN
TEL: 040-2963435

Gr7217 1500 Fanta Shokata Bosnie Herzegovina

Gr7218 1500 Ulker Camilica Greece

**BAHAR SUPERMARKT
WOENSELSE MARKT 41
5612 CS EINDHOVEN
TEL : 040-2963435**

1 COLA TURKA	1.19	1.19
1 Kruideniersw		0.49
1 LIMONADE	1.19	1.19
1 ULKER DRINK	1.19	1.19
1 VIMTO FRUIT	2.99	2.99
AANTAL ART. 5	SUBTOTAAL	7.05
AANTAL ART. 5	TOTAAL	7.05
	TOTAAL EUR	7.05
BTW A 06.0%	7.05	0.40
BTW TOTAAL		0.40
BETAALD MET:		10.00
KONTANT		
WISSELGELD		2.95
2791 0001/001/001	11.04.16 14:06	VA00

BEDANKT EN TOT ZIENS

Maandag tm Donderdag 09.00 tot 19.00
Vrijdag 09.00 tot 21.00
Zaterdag 9.00 tot 18.00

Gr7219 2000 Fria kola champagne Curacao

Ozbaktat Supermarkt
 Talingweg 45
 7331 GK Apeldoorn
 tel: 055-3559492

KASSABON Nr 1604111240 Kassa 2
 11/04/2016 14:22 Erol

	EUR
COLA TURKA 1.5L	0,99
ULKER CAMLICA 1,5L	0,99
HAWAI TROPICAL 1.5LTR	1,75
COCA COLA 1,5L	0,99
CAMLICA PORTAKAL 1,5L	0,99
FRIA KOLA CHAMPAGNE	1,99
FANTA ORANGE 1,5L	0,99
SPRITE 1.5L	0,99

TOTAAL Incl: 9,70 EUR
 BTW Bedrag 0,57 EUR

PIN Kaart 9,70 EUR
 Teruggave: 0,00 EUR

Bedankt en totziens!

Banksys / PIN Kaart: CLIENT TICKET

Terminal: TOBVOD
 Merchant: 9930104
 Period: 6102 Transaction: 02004737
 MAESTRO
 MAESTRO
 Card:xxxxxxxxxxxxxxxx4005
 Card sequence Nr: 3
 BETALING
 Date: 11

Gr7220 1500 Sprite Polen

Like us on Facebook. #Smac
Polub nasza stronę na Face

KASSABON N1604141019
SMACZEK Supermarkt
Zijlweg 100
Haarlem

Cassiere Kass 2
Klan PARTICULIER
Datum 14/04/20 10:35:

	ELR
GRAPPA ICE 1,5L	1,09
COCA COLA 2,25	1,79
MIRINDA 1,5L	1,59
FANTA 1,5L	1,59
SEVEN UP 1,5L	1,59
TYMBARK JABLKO BRZ	1,79
PEPSI 1,5L	1,29
SCHWEPES 1,5L BIT	1,99
COCA COLA 1,5L	1,59
LIPTON PEACH ICE T	1,69
FANTA 2,25L	1,79

TOTAAL Incl.:	17,80
BTW Bedrag:	1,00
En Espèces	20,00

Totaal te betalen:	2,20

Bedankt en tot ziens!

Gr7223 2000 Pepsi Polen

Gr7224 Coca Cola Polen

Gr7225 2000 Mirinda Pepsiarabia

TANGER SUPERMARKTEN
 Nieuwe Binnenweg 386
 3023ET Rotterdam
 TEL: 010 476 0420
 www.tangersupermarkten.nl

KASSABON Nr 2-1604110518 Kassa 3
 11/04/2016 16:57 RDAM 3

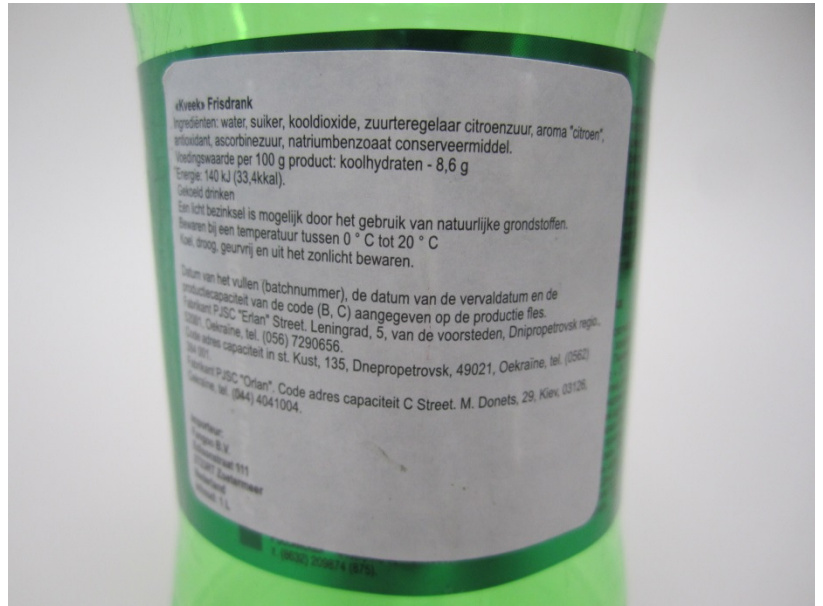
Omschrijving	Ant.	Prijs	Bedrag
BURCU SALGAM SUYU 100	1x	0.99=	0.99
CRISTALINE WATER 1.5L	1x	0.59=	0.59
MIRINDA 2L.	2x	1.79=	3.58
COCA COLA 1500ML	1x	1.79=	1.79
K.A. STRAWBERRYDRINK	1x	2.39=	2.39
DIA ICE TEA 1.5L	1x	0.79=	0.79
CAMLICA SINAS 1.5L	1x	1.19=	1.19
HAWAI 1.5L.	1x	1.59=	1.59
DON SIMON LIFE LIGHT	1x	1.49=	1.49
Diverse Artikel 1	1x	1.79=	1.79
TOTAAL BEDRAG:			16.19 EUR
BTW Bedrag			0.91 EUR
TOTAAL Exc1.BTW:			15.28 EUR
PIN betaling			16.19 EUR
Teruggave:			0.00 EUR
BTW 6%	15.27	0.8645	

10 Artikelen / 11 Stuks
 * => Bedrag incl. Statiegeld.

Gr7226 1500 CCE Hawai en Poms

Gr7227 1000 Biona Kreuk Rusland Fangoo Zoetermeer

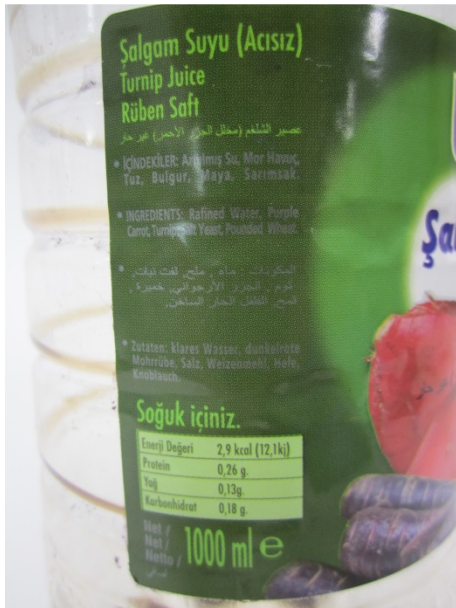

Amazing Oriental Groningen BV
 Korreweg 51, 9714 AB Groningen
 Tel: 050-5776538 fax: 050-5777593
 BTW. Nr.: NL 6183.76.605.601
 K.V.K. 32280802

Datum: 12.04.2016 Tijd: 13:55
 U bent geholpen door: Angela
 Bonnummer: GR1-16024143
 Kassanummer: 1
 Aantal artikelen: 12

Aant	Omschrijving	Prijs	Totaal
1	ALOE VERA PINEAPPLE FLAV. 1.5LTR (36274)		2,69
1	ALOE VERA DRINK STRAWBERRY TASTE 1.5LT+ (36965)		2,69
1	ALOE VERA DRINK PINEAPPLE TASTE 1.5LT+ (36967)		2,69
1	Ananassap Met Neta de Coco 1ltr (48157) (van 2,39 voor 1,59)		1,59
1	MANGO FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24829)		2,29
1	Kokosdrank Met Neta de Coco 1ltr (48158)		2,39
1	TROPICAL FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24831)		2,29
1	CREAM SODA 1.25LTR (21760)		2,59
1	Druivensap Met Neta de Coco 1ltr (48159) (van 2,39 voor 1,59)		1,59
1	Haloensap Met Neta de Coco 1ltr (55402)		1,89
1	Orangina Drink Zero 1.4ltr (55674)		2,39
1	Orangina Drink Original 1.4ltr (55673)		2,39
Totaal:			27,48

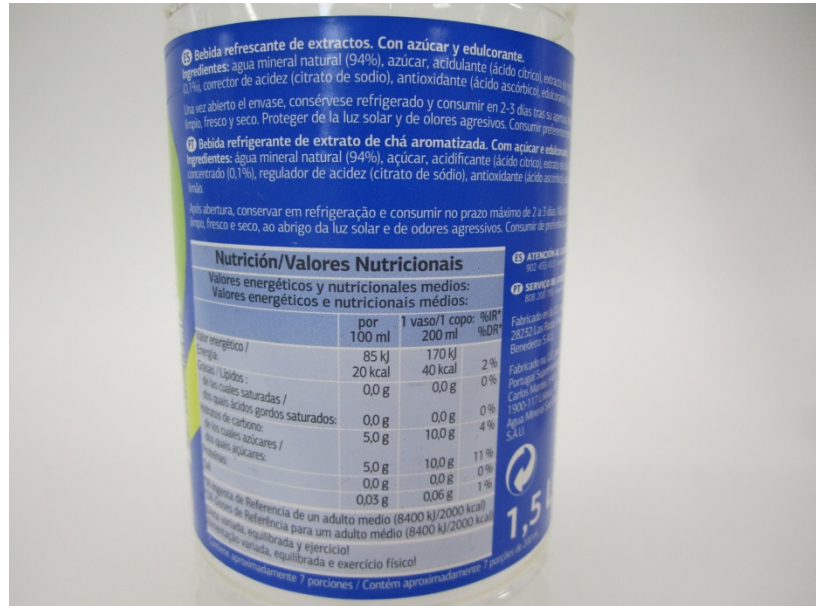
Gr7228 1000 Burcu Juice Turkije

Gr7229 1500 Don Simon Espania

Gr7230 1500 Dia IceTea Portugal

Gr7231 1500 Mirinda Pepsiarabia

Like us on Facebook. #Smac
 Polub nasza strone na Face

KASSABON N1604141019
 SMACZEK Supermarkt
 Zijlweg 100
 Haarlem

Cassiere Kass 2
 Klan PARTICULIER
 Datu 14/04/20 10:35:

	EUR
GRAPPA ICE 1.5L	1.09
COCA COLA 2.25L	1.79
MIRINDA 1.5L	1.59
FANTA 1.5L	1.59
SEVEN UP 1.5L	1.59
TYMBARK JABLKO BRZ	1.79
PEPSI 1.5L	1.29
SCHWEPES 1.5L BIT	1.99
COCA COLA 1.5L	1.59
LIPTON PEACH ICE T	1.69
FANTA 2.25L	1.79

TOTAAL Incl.:	17.80
BTW Bedrag:	1.00
En Espèces	20.00

Totaal te betalen:	2.20

Bedankt en tot ziens!

Gr7233 1250 Schweppes HongKong

Like us on Facebook. #Smac
 Polub nasza strone na Face

KASSABON N1604141019
 SMACZEK Supermarkt
 Zijlweg 100
 Haarlem

Cassiere Kass 2

Klan PARTICQUIER
 Datu 14/04/20 10:35:

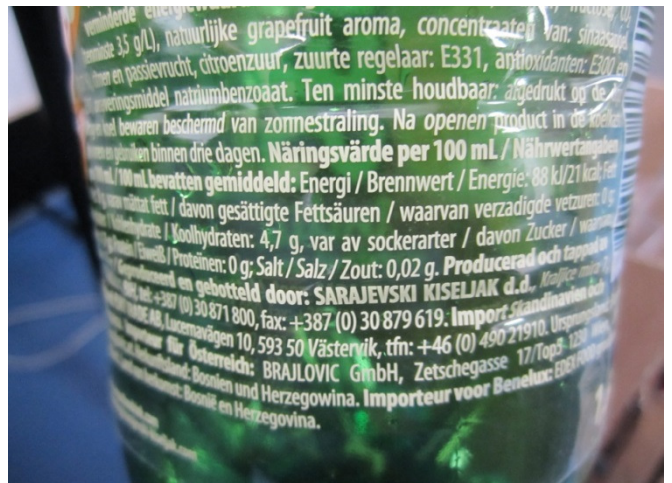
	EUR
GRAPPA ICE 1.5L	1.09
COCA COLA 2.25	1.79
MIRINDA 1.5L	1.59
FANTA 1.5L	1.59
SEVEN UP 1.5L	1.59
TYMBARK JABLKO BRZ	1.79
PEPSI 1.5L	1.29
SCHWEPES 1.5L BIT	1.99
COCA COLA 1.5L	1.59
LIPTON PEACH ICE T	1.69
FANTA 2.25L	1.79
TOTAAL Incl.:	17.80
BTW Bedrag:	1.00
En Espèces	20.00
Terug Gave:	2.20

Bedankt en tot ziens!

Gr7234 1500 Cristaline France

Gr7236 1500 Kiseljak Bosnie Herzegovina

Amazing Oriental Groninger BV
 Korreweg 51, 9714 AB Groningen
 Tel: 050-5776538 Fax: 050-5777593
 BTW. Nr.: NL B183.76.605.B01
 K.V.K. 32280802

Datum: 12.04.2016 Tijd: 13:53
 U bent geholpen door: Angela
 Bonnummer: GR1-16024149
 Kassanummer: 1
 Aantal artikelen: 12

Aant	Omschrijving	Prijs	Totaal
1	ALOE VERA P:MEGANNATE FLAV. 1.5LTR (3624)		2,69
1	ALOE VERA DRINK STRAWBERRY TASTE 1.5LT (36965)		2,69
1	ALOE VERA DRINK PINEAPPLE TASTE 1.5LT (36967)		2,69
1	Ananassap Met Neta de Coco 1ltr (48167) (van 2,39 v:or 1,59)		1,59
1	MANGO FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24829)		2,29
1	Kokosdrank Met Neta de Coco 1ltr (48168)		2,39
1	TROPICAL FRUIT DRINK 1LTR (PET) (24831)		2,29
1	CREAM SODA 1.25LTR (21760)		2,59
1	Druivensap Met Neta de Coco 1ltr (48169) (van 2,39 v:or 1,59)		1,59
1	Helebensap Met Neta de Coco 1ltr (55402)		1,89
1	Oranjesap Drink Zero 1.4ltr (55674)		2,39
1	Oranjesap Drink Original 1.4ltr (55673)		2,39
Totaal:			27,48